

Брюксел, 22.11.2012
COM(2012) 684 final

ДОКЛАД НА КОМИСИЯТА ДО ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТА

**относно доброволната схема за екопроектиране за сложни телевизионни
приставки**

(текст от значение за ЕИП)

{SWD(2012) 391 final}

{SWD(2012) 392 final}

ДОКЛАД НА КОМИСИЯТА ДО ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТА

относно доброволната схема за екопроектиране за сложни телевизионни приставки

(текст от значение за ЕИП)

1. ВЪВЕДЕНИЕ И НОРМАТИВНА УРЕДБА

Директива 2009/125/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 21 октомври 2009 г. за създаване на рамка за определяне на изискванията за екодизайн към продукти, свързани с енергопотреблението (Директивата за екопроектирането)¹ осигурява нормативна уредба за определяне на изисквания за екопроектиране за избрани приоритетни продуктови групи.

Съгласно член 15, параграф 2, букви а) до в) от Директивата за екопроектирането, една приоритетна продуктова група трябва да бъде обхваната или от задължителна мярка за прилагане (т.е. регламент на Комисията), или от мярка за саморегулиране (например доброволно споразумение, сключено за отрасъла), ако отговаря на три условия: i) тя е със значителен обем на продажбите, (ii) оказва значително въздействие върху околната среда и iii) има значителен потенциал за подобрение.

Освен това, в съображение 18 от Директивата за екопроектирането се посочва, че приоритетните продуктови групи следва да бъдат по-скоро обект на алтернативни начини за действие, като отраслово саморегулиране или доброволни споразумения, отколкото на задължителни мерки за изпълнение, ако с такова действие е вероятно да се постигнат целите на политиката по-бързо или с по-малки разходи отколкото с въвеждането на задължителни изисквания.

Доброволните споразумения или други мерки за саморегулиране могат да бъдат разглеждани като алтернатива на мерките за прилагането в контекста на Директивата за екопроектирането, при условие че те отговарят на критериите, формулирани в приложение VIII към Директивата за екопроектирането.

2. ДОБРОВОЛНА СХЕМА, ПРЕДЛОЖЕНА ОТ ОТРАСЪЛА ЗА СТП

В член 16, параграф 2, буква а) от Директивата за екопроектирането се предвижда Комисията да въведе мерки за прилагане за продуктовете групи на битовата електроника, които притежават голям потенциал за икономически ефективно намаляване на емисиите на парникови газове.

¹ ОВ L 285, 31.10.2009 г., стр. 10.

Комисията възложи предварителни проучвания за продуктите групи на битовата електроника, включително за сложните телевизионни приставки, т.е. приемници за платена телевизия².

Предварителното проучване относно сложните телевизионни приставки (СТП)³ потвърди, че тази продуктова група отговаря на критериите, изброени в член 15 от Директивата за екопроектирането. По-специално, тя е със значителен обем на продажбите, оказва значително въздействие върху околната среда и притежава значителен потенциал за подобрене. Следователно, СТП следва да бъдат обхванати чрез мярка за прилагане или чрез саморегулиране.

Дружествата, които работят на пазара на СТП, предложиха доброволна схема за продуктова група на СТП в ЕС и за тази цел сключиха доброволно споразумение, определящо конкретни изисквания за екопроектиране на СТП, пускани на пазара на ЕС и/или въведени в експлоатация. Доброволната схема в сила от 1 юли 2010 г.

В рамките на тази схема, всяка подписала споразумението страна се ангажира да гарантира, че поне 90 % от всички модели СТП, които тя пуска на пазара и/или въвежда в експлоатация, са в съответствие с целите за енергопотреблението, приети за съответния период от време и определени в доброволното споразумение. Екологичният аспект на СТП, който беше определен като важен за определяне на изисквания за екопроектиране на СТП в доброволното споразумение, е консумацията на електроенергия на етапа на използване. Ангажиментите, поети от страните, подписали доброволното споразумение, ще намалят потреблението на електроенергия (между 2011 г. и 2020 г.) до 115 TWh при икономии от 44 TWh, което съответства на 21 милиона тона емисии на CO₂.

Доброволната схема, предложена от отрасъла, беше предмет на пълна оценка на въздействието от Комисията⁴ и консултации със заинтересованите страни по време на Консултативния форум по екопроектиране⁵, учреден по силата на член 18 от Директивата за екопроектирането. Освен това, през март 2012 г. отрасълът предостави на Комисията актуализирана информация за пазарния обхват на схемата⁶, която беше необходима за приключване на оценката на схемата от страна на Комисията.

Заклучението от оценката на въздействието е, че предложената доброволна схема ще постигне целите на политиката по-бързо и с по-малко разходи отколкото въвеждането на задължителни изисквания. Заклучава се също така, че съгласно изискването в приложение VIII към Директивата за екопроектирането предложената схема е в съответствие с всички разпоредби на Договора (по-специално с правилата за вътрешния

² Приемници за следните видове цифрови телевизионни сигнали: по кабел, от спътник, по „Интернет протокол“, от наземно разпръскване.

³ Предварително проучване на продуктите, свързани с енергопотреблението „Група 18 — сложни телевизионни приставки“, Bio Intelligence Service S.A.S., Франция, окончателен доклад от декември 2008 г. Документация е на разположение на уебстраницата на ГД „Енергетика“ за екопроектирането http://ec.europa.eu/energy/efficiency/studies/ecodesign_en.htm.

⁴ Съветът за оценка на въздействието даде своето положително становище относно оценката на въздействието на 1 декември 2010 г.

⁵ Среща на Консултативния форум по екопроектиране от 12 октомври 2009 г.

⁶ Според резултатите от проучване относно пазарното проникване от януари 2012 г., на пазара на ЕС ще бъдат доставени общо 23,5 милиона СТП през 2012 г., от които 18,2 млн. ще бъдат от подписали доброволното споразумение, а 19,6 милиона — от подписали и такива, които евентуално ще го подпишат.

пазар и конкуренцията), с международните ангажменти на ЕС (включително с правилата за многостранна търговия), с целите на Директивата за екопроектирането и със специфичните критерии за оценка, т.е. i) открит достъп за участие, ii) добавена стойност, iii) представителност, iv) количествено определени и поетапни цели, v) участие на гражданското общество, vi) мониторинг и докладване, vii), разходна ефективност на прилагането на инициатива за саморегулиране, viii) устойчивост и ix) съвместимост на стимулите.

3. ЕЛЕМЕНТИ НА ДОБРОВОЛНОТО СПОРАЗУМЕНИЕ

Доброволното споразумение, сключено от отрасъла, определя специфични изисквания за екопроектиране за СТП, пуснати на пазара и/или въведени в експлоатация. Всяка подписала споразумението страна е поела задължението поне 90 % от нейните СТП, пуснати на пазара на ЕС (независимо от техния произход), да отговарят на минималните изисквания за енергийна ефективност във връзка с ОПЕ (общото потребление на енергия).

В допълнение към определянето на изисквания за екопроектиране, със споразумението се учредяват два административни органи:

- Управителен комитет по споразумението, който се състои от представители на подписалите споразумението и Европейската комисия⁷, и
- Независим инспектор, който оценява спазването на ангажиментите по споразумението от отделните подписали го страни и представя на Комисията доклади за съответствието⁸.

Споразумението също така определя:

- задължения за докладване, съгласно които всяка подписала страна трябва да предостави необходимата информация на независимия инспектор, а ако дадено дружество не направи това, то рискува да загуби статута си на подписала страна, и
- правила за наблюдение, съгласно които ефективността на споразумението ще се оценява редовно от Комисията и Консултативния форум по екопроектиране (състоящ се от представители на държавите членки, отрасъла и неправителствени организации).

Освен това в споразумението се предвижда процедура, позволяваща на Управителния комитет да изменя разпоредбите на споразумението — по-специално да привежда строгостта на изискванията към положението на пазара. В случая със СТП е особено важен гъвкавият подход по отношение на определянето на съответните параметри и установяването на приложимите изисквания, тъй като техните функции се развиват бързо.

⁷ Представителите на държавите членки на ЕС, държавите от ЕАСТ/ЕИП и неправителствените организации имат статут на наблюдатели.

⁸ Докладите за съответствието се предоставят на заинтересованите страни и се обсъждат с тях.

С цел на всички заинтересовани страни и особено на такива, които евентуално ще подпишат споразумението, своевременно да се осигури точна и актуална информация за изискванията, които се отнасят за СТП, на интернет страницата на Комисията (Еуропа), посветена на политиката за екопроектиране⁹ винаги ще бъде публикувана най-новата версия на доброволното споразумение заедно с оценката на въздействието и настоящия доклад.

Доброволното споразумение ще бъде допълнено от други съществуващи инициативи — главно от Европейския кодекс за поведение във връзка с цифровите телевизионни услуги, разработен от Съвместния изследователски център на Европейската комисия¹⁰, който се стреми към новаторски технически решения и определя целеви стандарти за ефективност за СТП.

4. ПРИЕМАНЕ НА ДОБРОВОЛНАТА СХЕМА

Тъй като доброволната схема, предложена от отрасъла за СТП, ще постигне целите на политиката по-бързо и с по-малко разходи отколкото въвеждането на задължителни изисквания и тъй като тя е в съответствие с всички критерии, посочени в приложение VIII към Директивата за екопроектирането, Комисията приема, че СТП, пуснати на пазара и/или въведени в експлоатация в ЕС, подлежат на действието на доброволната схема за екопроектиране, установена от отрасъла за СТП. Условието за схемата са изложени в доброволното споразумение, сключено от отрасъла.

Комисията счита тази доброволна схема за валидна алтернатива на мярката за прилагане на екопроектиране. Следователно Комисията ще се въздържа от установяване на задължителни изисквания за екопроектиране за СТП, пускани на пазара на ЕС, докато доброволното споразумение и всякакви последващи варианти, сключени съгласно предложената доброволна схема, отговарят по мнението на Комисията на целите и общите принципи, определени в Директивата за екопроектирането.

По-специално, доброволната схема трябва да продължи да бъде в съответствие, през целия период на своето прилагане, с общите принципи, определени в Директивата за екопроектирането, включително: принос за постигане на целите на политиката съгласно Директивата за екопроектирането; откритост за участие на всички дружества с дейност на пазара на СТП; обхващане на по-голямата част от съответния икономически сектор¹¹; яснота и недвусмисленост на нейните срокове и условия; прозрачност; подходящо изградена система за мониторинг; и липса на несъразмерна административна тежест. Освен това всякакви специфични изисквания за екопроектиране за СТП, пуснати на пазара и/или въведени в експлоатация в ЕС, които са определени в доброволното споразумение и всички последващи варианти, сключени съгласно доброволната схема, следва да осигуряват добавена стойност по отношение на подобряването на общите екологични показатели на обхванатите продукти.

Освен това от страните, подписали доброволната схема, се изисква да:

- оценяват непрекъснато напредъка в прилагането на схемата,

⁹ http://ec.europa.eu/energy/efficiency/labelling/agreements_en.htm.

¹⁰ http://re.jrc.ec.europa.eu/energyefficiency/html/standby_initiative_main.htm.

¹¹ Поне 70 % от продуктите, пуснати на пазара

- работят съвместно със службите на Комисията, държавите членки и заинтересованите страни за непрекъснато подобряване на екологичните показатели на СТП, по-специално чрез постоянно намаляване на целевите стойности за консумацията на енергия, определени в доброволното споразумение, както и да включват други важни екологични аспекти, когато е целесъобразно,
- работят съвместно със службите на Комисията, държавите членки и заинтересованите страни за подобряване на механизма за докладване и правилата за наблюдение,
- осигуряват в сроковете, предвидени в доброволното споразумение, съответните данни, за да дадат възможност на Комисията и на заинтересованите страни да наблюдават постигането на целите на споразумението, като всяка страна по споразумението се ангажира да предоставя информация за всички модели СТП, които е пуснала на пазара и/или въвела в експлоатация в ЕС, и информация за консумацията на енергия на всеки модел СТП, предмет на доброволното споразумение и
- полагат усилия за привличане за активно участие в схемата на потенциални страни по споразумението.

5. НАБЛЮДЕНИЕ НА ДОБРОВОЛНАТА СХЕМА

Както се изисква в точка 6 от приложение VIII към Директивата за екопроектирането, Комисията, подпомагана от Консултативния форум по екопроектиране и от Комитета, посочен в член 19, параграф 1 от Директивата за екопроектирането, ще наблюдава прилагането на доброволната схема, по-специално нейното съответствие с общите принципи, както и целесъобразността на изискванията за екопроектиране, определени в доброволното споразумение и във всички последващи варианти.

Комисията ще обръща специално внимание на спазването на задълженията за докладване и на правилата за наблюдение, определени в Директивата за екопроектирането, в съществуващите насоки на Комисията и в самото споразумение. По-специално, Комисията ще проверява дали разпоредбите на споразумението и тяхното прилагане от подписалите споразумението позволява на Комисията и на заинтересованите страни (в това число на националните органи) да наблюдават ефективно резултатността на споразумението и доколко успешно постига то целите си.

Ако Комисията заключи, че целите и общите принципи на Директивата за екопроектирането, както са отразени в доброволната схема, няма да бъдат изпълнени и/или подписалите доброволната схема няма да постигнат постоянно намаление с течение на времето на целевите стойности за консумацията на енергия, определени в доброволното споразумение, или няма да включат, когато това е уместно, други подходящи екологични аспекти в бъдещите варианти, Комисията ще приеме изисквания за екопроектиране за СТП чрез задължителна мярка за прилагане.

6. ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Доброволната схема за екопроектиране, предложена от отрасъла на СТП, е в съответствие с всички разпоредби на Договора, международните ангажменти на ЕС и специфичните критерии за оценка, така че съгласно Директивата за екопроектирането тя се счита за валидна.

Оценката на Комисията показва, че тази доброволна схема за екопроектиране ще постигне целите на политиката по-бързо и с по-малко разходи отколкото въвеждането на задължителни изисквания.

Комисията приема, че СТП, пуснати на пазара и/или въведени в експлоатация в ЕС, следва да подлежат на действието на доброволната схема за екопроектиране. Условието за схемата са изложени в доброволното споразумение, сключено от отрасъла.

Комисията счита тази доброволна схема за валидна алтернатива на въвеждането на мярка за прилагане на екопроектиране, така че засега ще се въздържа от определяне на задължителните изисквания за екопроектиране за СТП, пуснати на пазара и/или въведени в експлоатация в ЕС.

Комисията ще наблюдава постоянно прилагането на доброволната схема. Ако при това се установи, че целите и общите принципи на Директивата за екопроектирането не са изпълнени, Комисията ще разгледа възможността за въвеждане на изисквания за екопроектиране за СТП чрез задължителна мярка за прилагане.